

Situació professional i laboral dels mediadors de museus francesos

Published by [Interacció](#) [1] on 15/07/2015 - 08:34 | Last modification: 02/11/2020 - 16:23

[Aurélien Peyrin](#) [2] | [La Documentation Française](#) [3]

Aquest llibre **analitza la situació i condicions laborals dels mediadors de museus** encarregats d'acompanyar els visitants i ajudar-los a observar, comprendre i interpretar les obres d'art i col·leccions d'objectes. L'autora estudia la realitat francesa i es pregunta per què hi ha un contrast tan fort entre la imatge atractiva que desprèn aquest perfil professional, ocupat majoritàriament per titulats ben formats i apassionats per una feina que consideren enriquidora i interessant que atreu cada any a milers de candidats, i la gran inquietud professional expressada pels qui l'exerceixen per les seves **condicions laborals precàries**. Peyrin desmunta el discurs amable que ha acompanyat tradicionalment a la figura dels mediadors i mostra la realitat d'un cos professional encara sense un estatus plenament reconegut dins la funció pública i que pateix una situació de fragilitat dins les organitzacions museístiques.

«**Être médiateur au musée. Sociologie d'un métier en trompe-l'œil**» es basa en un centenar d'entrevistes amb professionals de museus i en l'anàlisi de censos administratius del personal de museus elaborat per la Direction des musées de France i s'estructura en quatre apartats. El primer fa un repàs als orígens d'aquesta activitat dins els museus públics que s'inicia a principis del segle XX als museus nacionals, en particular al Louvre. L'autora recorda que l'aparició d'aquest nou perfil professional es va veure afavorida per la voluntat del Front Popular de garantir una popularització dels museus (en aquells moments encara no es parlava de democratització) i per trobar una sortida professional als estudiants de l'Ecole du Louvre que no aconseguien alguna de les limitades vacants de conservador. Interrompuda durant l'Ocupació, aquesta activitat d'acompanyament és torna a promoure des de la Direcció dels museus de França després de la guerra. Els museus locals també van apostar per l'acció cultural tot i que encara no disposaven de personal qualificat. **És entre 1975 i 2001 quan els museus públics van experimentar un fort creixement, es van multiplicar per quatre, es van instaurar nous quadres d'ocupació i es va professionalitzar la figura dels mediadors.**

En el segon apartat l'autora **explora les raons i motivacions dels mediadors per escollir aquesta activitat professional**. Explica que molts mediadors han experimentat una descoberta precoç de les arts i la cultura al si de la família o a través de visites escolars. Un cop a la feina, aquests professionals destaquen el caràcter enriquidor de la seva tasca, la proximitat amb les obres i la interacció i comunicació directa amb els públics, així com l'autonomia a l'hora de concebre les visites. Però aquesta percepció de la feina de mediació és només parcial, tal i com s'assenyala al tercer apartat de l'obra que es centra en descriure l'estatus professional dels mediadors. Aquí Peyrin **recorda que les tasques de mediació estan molt lligades a les de conservació**. Així, als primers se'ls atribueix l'oralitat i la popularització i als segons l'escrit i l'expertesa. És per aquesta raó que **les tasques de conservació sempre han estat millor considerades i reconegudes malgrat la titulació de la majoria de mediadors és equivalent a la dels conservadors**. El resultat d'aquesta situació és un evident malestar professional entre els mediadors perceptible fins i tot a l'hora de definir i anomenar la seva tasca. El terme 'mediador' no té ple consens i també se'ls denomina 'guies', 'animadors', etc., tot termes no exemptes d'una

certa connotació pejorativa.

L'últim apartat del llibre analitza les **condicions laborals d'aquests professionals**. L'autora argumenta que tot i que des de 1991 es reconeix estatutàriament la figura del mediador als museus públics francesos, aquests professionals **sempre ha patit una gran inestabilitat salarial i laboral**. Així, segons una enquesta la Direcció dels Museus Francesos, un 39% dels mediadors es contracten per sessions, un 21% disposen de contractes de durada determinada i només un 28% estan contractats de manera fixa o són funcionaris. La gestió dels recursos humans i les estratègies de contractació dels mediadors varia molt en funció de la tipologia dels museus. Així, **molts museus petits limitats per l'escassetat de recursos recorren a la polivalència de tasques dels mediadors**, els museus de majors dimensions i potencial opten més per la contractació i **els museus de les col·lectivitats territorials tendeixen a absorbir l'ocupació precària i aposten per equips més estables que els permet una major especialització de tasques i diversificació de l'oferta per tal arribar a noves categories de públics**.

L'autora vol conscienciar sobre les perspectives professionals incertes dels mediadors de museus i incitar els poders públics a acabar amb aquestes situacions laborals precàries.

Podeu consultar el llibre al [Centre d'Informació i Documentació](#) [4].

Peyrin, A. (2010). «[Être médiateur au musée : sociologie d'un métier en trompe-l'oeil](#) [5]». Paris : La Documentation française

Continguts:

Malaise dans la médiation -- I. Les médiateurs de musées, une histoire à écrire: Introduction ; 1. Génèse et développement des musées publics ; 2. Une professionnalisation inaboutie -- II. Un métier placé sous le signe de la passion: Introduction ; 1. Origines de la vocation ; 2. L'entrée dans le métier et sa découverte ; 3. La passion du métier par amour de l'art -- III. Un métier en question: Introduction ; 1. Des organisations dominées par la figure du conservateur ; 2. La question du nom -- IV. L'envers du métier: Introduction ; 1. Le nuancier des formes d'emploi ; 2. Des stratégies de gestion des ressources humaines -- Épilogue: Le métier dans les parcours individuels -- Glossaire -- Annexe: Le halo de l'accompagnement des visiteurs dans les musées publics

[Inicieu sessió](#) [6] o [registreu-vos](#) [7] per enviar comentaris

Categories: Llibre

Tags: treballadors de la cultura

Tags: museus

Tags: precarietat

Tags: França

- [8]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2015/situacio-professional-laboral-mediadors-museus>

Links:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>
- [2] <http://www.lest.cnrs.fr/spip.php?article622&lang=en>
- [3] <http://www.ladocumentationfrancaise.fr/>
- [4] <https://www.diba.cat/web/cerc/cidoc>
- [5] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=42497>
- [6] <https://interaccio.diba.cat/>
- [7] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [8] <https://interaccio.diba.cat/node/5913>